

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 114. szám
1991. május 17., péntek

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 185 forint
Ára: 7,40 forint

Világ! Kiállítás!

Interjú Pozsgay Imrével – Református misszió az alkoholizmus ellen

Kárpótlási körkép – Rúzsza az ezredfordulón – Szeszraktár Alsóvároson

Franciaország egészségének szolgálatát jelölte meg kormánya céljával Edith Cresson, az új francia miniszterelnök. Részletes programját csak jövő kedden, a Nemzetgyűlés előtt ismerteti, de kifejtette, hogy a francia export növelését és a szociális problémák megoldását tekinti elsődleges feladatának.

Új állambiztonsági törvénye van a Szovjetunióknak. A törvény meghatározza az állambiztonsági intézmények működési elvét, azok kötelezettségeit, valamint ellenőrzési rendszerüket. A szovjet állam történetében ez az első nem titkos állambiztonsági törvény.

A Karabah-Hegyvidéki Népképviselők Tanácsa azzal a kérelemmel fordult az ENSZ-hez, és a tagállamok parlamentjeihez, hogy mentse meg Karabah-Hegyvidék örmény lakosságát a népiirtástól, és adjanak számukra politikai menedékjogot.

Az urnák lezárása előtt tegnap délutánig az osztrák főváros 402 ezer lakosa nyilvánított véleményt arról, hogy támogatja-e az EXPO megrendezését. Bár országosan a lakosság 58 százaléka pártolja a rendezvény megvalósítását, tegnap Bécsben a városlakó polgárok okoztak meglepetést. A részeredmények szerint a szavazók mintegy 60-65 százaléka ellenzi a világkiállítást.

Német segítséget remél a saját és sorstársainak rejtélyes betegségét előidéző kórokozó felderítéséhez az egykor Orenburgban dolgozó magyarok szövetségének elnöke. Mint Isaszegi Béla az ADN hírgyűléseken elmondta, talaj és vízmintákat adott át a német orvosoknak az építkezések közeléből, s ezekből a mintákból az első vizsgálatok máris több mérgező anyagot azonosítottak.

A COCOM tovább lazít tilalmi szigorán

Május 23-24-én tartja két napos tanácskozását Párizsban a COCOM exportellenőrzési szervezet és ezen véglegesítik a három kelet-európai országot érintő exportkönnyítéseket és döntenek az exportellenőrzési új módszerekről is – közölték japán kormányforrások.

A múlt év tavasza óta folyik a tárgyalás az érvényben levő – Magyarországot érintő gyakorlatilag szinte teljesen szabaddá vált – terméklista felülvizsgálatáról. A japán illetékesek azt közölték, hogy tovább szűkítik az értekezleten a Csehszlovákiát, Lengyel-

országot és Magyarországot érintő korlátozásokat.

A COCOM állítólag szakít az eddig követett gyakorlattal, nem az exportálható termékcsoportokat nevezi meg, hanem a tiltott technológiákról állít majd föl listát. A japán kormány illetékesei szerint hozzáférhetővé válnak majd a fejlett számítógépperrifériák, az általános felhasználási számítógépek, egyes szerszámok. A COCOM a fegyvereken és az atomerőművi technológián kívül nyolc termék kategóriát állít majd föl, olyanokat mint a számítógépek, vagy a szerszámok csoportja.

Bővül a Pentagonale

A Pentagonale hamarosan kibővül, mert Lengyelország is bekapcsolódik az öt ország együttműködési programjába – közölte csütörtökön Gianni de Michelis olasz külügyminiszter.

A Bolognában pénteken este kezdődő külügyminiszteri ülésen megfigyelőként már részt vesz a lengyel diplomácia irányítója is, Lengyelország teljes jogú felvételére pedig a Pentagonale következő csúcserkékezletén, a kormányfők tanácskozásán kerülhet

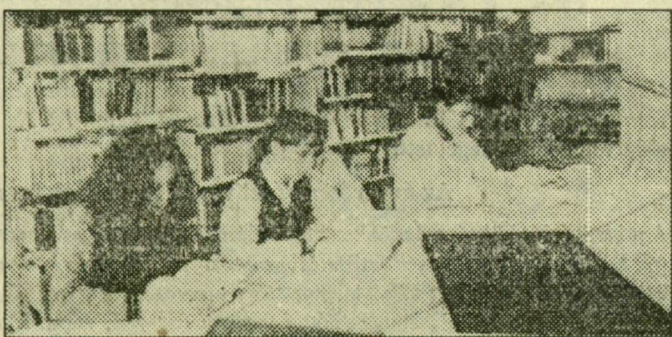
sor. Ezt a tervek szerint július 26-27-én tartják Dubrovnikban. A Pentagonalénak jelenleg Olaszország, Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia és Jugoszlávia a tagja.

Lengyelország belépésével a Pentagonale lényegében felöleli az egész közép-európai térséget – mutatott rá Gianni de Michelis, aki elmondta, hogy más országok is élénken érdeklődnek a belépés iránt, leginkább Románia. – Mindez annak a jele, hogy a kezdeményezés vonzó – jegyezte meg.

MEGNYÍLT AZ OSZTRÁK KÖNYVTÁR Nemzetközi kutatóbázis Szegeden

újvidéki, illetve a temesvári egyetem vezetőit. Szeged polgármestere, dr. Lippai Pál a

város könyvtári kultúrájának hagyományával ismertette meg a vendégeket és üdvözölte az új

tudományos könyvtár alapítóinak, valamint a JATE kutatóinak azt a törekvését, hogy itt délkelet-európai tudományos kutatóbázist fejlesszenek ki. Magister Gertrude Kothanek, a budapesti osztrák kultúrintézet igazgatója, valamint dr. Peter Marboe, az Osztrák Külügyminisztérium főosztályvezetője mondott ezután beszédet, majd dr. Róna-Tas András, a JATE rektora köszöntötte meg a szegedi intézmény nemzetközi tudományos szerepvállalását segítő könyvtár-alapítást. Az egyetem központi könyvtárának igazgatója, dr. Mader Béla bemutatta az új gyűjteményt. Az ünnepségen Mozart-műveket adott elő az Újszegedi Vonós Quartett, fellépett az egyetem néptáncgyűjtése, Berecz András népdalénekes és az Egyszólam együttes. (Nagy László felvétele)

A kormány az EXPO mellett

A kormány ismételtlen megerősítette a világkiállítás megrendezése mellett elkötelezettségét, és hétfőn – sürgősségi tárgyalást kérve – a Parlament elé terjeszti az EXPO-val kapcsolatos törvénytervezetét. Minderről a kormány csütörtöki ülésén, az esti órákban született meg a döntés, miután a kabinet tagjai áttekintették az április 18-i

tanácskozásukon már tárgyalt anyag-nál részletesebb tervezetet.

Mint a bécsi városháza illetékesei tegnap este fél tízkor bejelentették, a szavazatszámiláláskor az EXPO ellen leadott szavazatok aránya 60-65 százalék, s a vízlépcső mellett szóló szavazatoké pedig mintegy 70 százalék.

Magyar-román telefondiplomácia

Adrian Nastase román külügyminiszter Jeszenszky Gézával folytatott legutóbbi telefonbeszélgetésére is kitért a Curierul National napilapnak adott interjújában. A román külügyminiszter nagyon gazdagnak minősítette a közel egyórás beszélgetést. Adrian Nastase kifejtette néhány gondolatát olyan jelenségekről, amelyeknek véleménye szerint negatív következményei vannak.

A kétoldalú kapcsolat fejlesztése érdekében kifejtett erőfeszítésekkel kapcsolatban a többi között javasolta, hogy tartsanak Bukarestben tanácskozást a két külügyminisztérium között osztrák vezetői szinten a nemzetiségi

kérdésről a közeledő genfi EBEÉ-találkozóval összefüggésben. A javasolt tanácskozás központi gondolata Adrian Nastase szavai szerint az, hogy vélemények cseréljenek és kifejtésük álláspontjukat a kisebbségi kérdéssel kapcsolatos európai normák körvonalazásának céljából.

Véleménye szerint vannak pozitív elemek a kapcsolatok alakulásában, s törekedni kell arra, hogy minél inkább korlátozzák, s lehetőség szerint teljesen kiiktassák azokat a káros szemléletbeli hatásokat, amelyeket az egri értekezlethez hasonló nem kormányzati összejövetelek váltanak ki.

Levél Gergely Elemér földművelésügyi miniszterhez

Tisztelt Miniszter Úr!

Hetek óta észlelhető problémával fordulunk Önhöz, mely az utóbbi időben kulminál. Főleg Csongrád megyében súlyos a helyzet, de az ország többi részéről is számtalan jelzést kaptunk a sertésnyésztők egyre súlyosabb elterjedéséről.

Sajnos több egyéni tragédia is volt a régióban. A családok saját szájuktól vonják meg a falatot, hogy sertéseiket takarmányozni tudják. A sertések jó része súlyon felül van, egy hirtelen felmelegedés óriási kárral és további tragédiákkal járna, melynek felelősségét nagyon nehéz lenne vállalni.

Ezúton is szeretnénk Miniszter úr figyelmét felhívni, hogy rendkívül sürgős intézkedésre volna szükség a kormányzat részéről. Amennyiben ilyen intézkedés nem történik, azok az emberek fognak tönkremenni, akikre a kormánykoalíció támaszkodik.

Kérjük Miniszter urat egy intervenció alap létrehozására, hogy a sertésnyésztők végzetes elterjedését megakadályozzuk.

Budapest, 1991. május 14.

Csongrád megye országgyűlési képviselői:

Dr. Grezsa Gerenc
Dr. Mihály Zoltán

Dr. Kószó Péter
Dr. Papp Lehel György

Dr. Bratinka József

ZÁSLÓT BONT A NEMZETI DEMOKRATÁK SZÖVETSÉGE

Mit akarnak Pozsgayék?

Ma tartja a Budai Vigadóban alakuló ülését a Nemzeti Demokraták Szövetsége. A szervezők nevében Pozsgay Imre, Bihari Mihály, Bíró Zoltán, Király Zoltán és Lengyel László küldte el a meghívókat. Pozsgay Imre interjút adott az Atlantic Sajtószolgálatnak, melyben egyebek között így fogalmazta meg az új politikai szervezkedés célját: „Ebben a politikailag megcsömörlött világban, az elhanyagolt érdekképviseletek világában olyan szervezet létrehozására készülök, mely otthont ad sok-sok politikai otthonatlannak, anélkül, hogy belekényszerülne a pártoskodás utcájába.”

– Mit remél, ez a mozgalom milyen helyet foglal majd el a magyar politikai struktúrában?

– Úgy hiszem, hogy először egysejteremtő és közmegegyezést előmozdító intézményként jelenik meg, mert sok olyan alapvető ügyünk elintézetlen még, amelynek megoldása nem pusztán a pártok feladatköréhez tartozik. Gondoljon az ország gazdasági helyzetére. A privatizálás, a kárpótlás és az egész államháztartási reform késik, így tulajdoni bizonytalanság uralkodik – rosszul érzi magát a munkavállaló és a munkaadó is. A gazdaság ekkora horderejű ésszerűsítése és modernizálása az egyes ember számára sokszor

irányokat tartalmaztak. Én azon a szabadelvű módon gondolkodom a nemzetről, ahogy a múlt században Deák Ferenc vagy Eötvös József, ebben a században pedig Bibó István. Mozgalmunk talán sikeresen alkalmazhatja azt az ilyesmi eszmét, hogy magyarnak lenni nem származás, hanem vállalás kérdése. Alkalmom kínálkozna arra is, hogy az oly sokszor visszaköszönő és átkot jelentő népi-urbánus ellentétek végérvényesen korszerűtlenek és társadalmilag talajjalannak bizonyuljanak. Am folytatassuk mozgalmunk nevének indoklását. Demokráta természetesen és ez azt jelenti, hogy az ember tud a demokrácia veszélyeiről is. Tudja, hogy a legesetűbb államformát teremti, hiszen

súlyos veszteségekkel jár

együtt. Azt kell megvizsgálni, hogyan lehet csökkenteni ezeket a veszteségeket, s olyan feltételeket teremteni, hogy az átalakulási folyamatban ne a létbizonytalanság érzése legyen a meghatározó.

– Céljai megvalósításához Ön miért egy mozgalmat és miért nem inkább egy pártot szervez?

– A magyar pártok jobbára nem mozgalomból és nem népi támogatás alapján jöttek létre, értelmiségi szerveződéseként inkább szellemi táborokra hasonlítanak. Emiatt politikai értelemben ezek előpártok és gyűjtőpártok. Esetenként egy párton belül több párt is meghúzódik. Lehetővé kell tenni, hogy egyszer egy mozgalomból induljon ki egy párt, a soron következő parlamenti választásokra – remélem, nem túl hamar lesz ennek az ideje – megtörténhet a párttal alakulásunk is.

– Kikre számítanak, hogyan fognak egymásra találni ebben a mozgalomban?

– Szervezeti formákat hozunk létre szabályos tagsággal, bejegyzett egyesülésként, ahogy ezt a törvény előírja. Alapító koncepciót tartalmazó felhívással fordulunk a közvéleményhez, de a programalkotást a részvétel, a közös tapasztalatok alapján, igen tekintélyes szakértők bevonásával képzeljük el.

– Kérem, magyarázza meg a mozgalom nevét.

– Nemzeti Demokraták Szövetsége – a teljes névből következik, hogy abban

a „nemzeti” nem kirekesztőleges.

– Úgy véljük, hogy a nemzeti jelleg a legkülönbözőbb vállalkozásokhoz, társadalmi kezdeményezésekhez hozzá kapcsolható anélkül, hogy ezzel kirekesztenénk embereket csoportjait, irányzatait. Az elmúlt néhány év politikai mozgalmi kivétel nélkül nemzeti hivatkozásúak voltak és ezek a hivatkozások különféle

– Igen, vannak képviselők, akik egyetértenek törekvéseinkkel. Most azonban nem tartanám célszerűnek döntés elé állítani a képviselőket, még akkor sem, ha látom, milyen meghasonlottságban van maga a Parlament is a patthelyzettől, amely bekövetkezett a magyar politikában. Magyarán: én nem szervezek parlamenti frakciót, de nem tartom kizártnak, hogy ilyen eseményt is előidézhet a Parlament belső válsága. A választópolgárok már átalakultak, a megbízók már másként gondolkoznak, mint amikor döntöttek a megbízásról. A Parlament nagy vizsgálója lesz, hogy tudja-e követni választópolgárait. Remélem, hogy igen.

– P. D.

– Szombati életmód magazinunkból:

– Vendégeket vár a börszönyi Toboz-ház

– Ki mint veti ágát...

(összeállítás az alvászavarról)

– Irányított meditáció: „Egy növényben vagyok”

– Nem akartam nyomorék lenni.